

L'assalt del rectorat de 1969 i d'altres peripècies

Ramon Felipó

Un que ja té certa edat, i està jubilat n'ha vist de tots colors per Barcelona. Els darreres anys de la dictadura militar franquista van ser un anys marcats pels canvis, tot bullia al final de la dècada dels seixanta, es van obrir comportes que encara no s'han tancat.

El Concili Vaticà II, tenia que reformar l'església, apropar-la al poble i deixar de llançar anatemes a moltes falses creences; volien fer una església més espiritual... van obrir la caixa dels trons. Recordo les processons i setmanes santes de principis els seixanta... res a veure amb les d'ara¹. El Concili va canviar l'església i de retruc a tota la societat catalana. Els capellans varen començar a penjar els hàbits i a casar-se, va treure molts sants del calendari catòlic, és van eliminar festivitats catòliques... van canviar el dia d'alguns sants... i van començar a fer-se aquells cursets de marxisme i cristianisme... el resultat fou que de catòlics *progres(sistes)* la majoria es passés directament al marxisme-leninisme- i al pensament de *Mao Tse Tung* o als *trotskistes*...

A Berga, per una mala interpretació del Concili Vaticà II del senyor rector, es van deixar de fer les processons de Corpus, i l'Oratori o Queralt Xic, es va convertir en un «desafortunat» garatge... Les parròquies bullien, al principi de gent que hi anava pels oficis religiosos..., però poc després

era ja directament per participar en la lluita contra en Franco. Tota l'esquerra comunista o no, es va constituir, refundar i reagrupar en esglésies o dependències parroquials. El conjunt de l'Església a Catalunya va ser el millor aixopluc per totes les forces polítiques catalanistes i antifranquistes. Mai no entendre aquest *progres(sistes)* socialistes d'ara –com va fer en Zapatero– l'únic que saben fer es criticar a l'Església, amb majúscula (clar?). Ho deuen fer per un total desconeixement del fets esdevinguts aquells anys i perquè ni als anys seixanta ni a la primera meitat del setanta no vaig veure mai cap socialista del PSOE a Catalunya enlloc, potser a les acaballes hi havia (algun com) *el Pájaro Loco*. Els únics socialistes que corrien eren els del MSC² –els músics–. I les CCOO³ –el sindicat comunista es va constituir a les esglésies/parròquies (com la de Sant Ramon a Collblanc), així com l'Assemblea de Catalunya a la parròquia, entre d'altres, de Sant Agustí de Barcelona.

El PSUC (Partit Socialista Unificat de Catalunya), els comunistes catalans, eren la força majoritària per no dir quasi única contra el feixisme... feien tasca al si de les CCOO, associacions de veïns, a les fàbriques, una mica de Col·legis Professionals, a les universitats.... tot bullia, però a foc somort.

Recordo com si fos ara l'inici del trencament de l'església catalana amb el franquisme l'11 de maig de 1966, Una reunió de capellans que s'havien concentrat davant de la mateixa *Jefatura Superior de Policia* per protestar contra les tortures als detinguts polítics, van sortir a garrotades i pujaven corrent, per la Via Laietana (ara Pau Claris). Els vaig veure amb les sotanes arremangades entrar al Col·legi dels Jesuïtes de Casp⁴, on els van acollir. Feia sisè. Va ser un fet històric –aquell dia, es va trencar moltes coses.

Per la televisió, única i oficial es parlava de la guerra del Vietnam, la mort del president Kennedy i del mur de Berlín... però aquí tot seguia igual, fins que per a mi la revolució o canvi social, més important que hi ha hagut –des de que soc viu eh– ha estat la secularització de l'església. El convertir-se els sacerdots en *progres(sistes)*, molts d'ells deixant la comoditat del convent o de la parròquia, per anar a treballar, fent de capellans-obrers, i la *paulatina* i definitiva. marx a allunyament majoritari de la societat dels principis tradicionals del catolicisme.

Els seixanta, a principis encara sonava la música en francès, italià o grec per les ràdios, però de sobte tot va ser en anglès havien arribat els *ye yes*. La nova cançó, ara en

Imatges de l'assalt al rectorat de la Universitat de Barcelona

La UB ha posat en marxa una exposició virtual: La lluita antifranquista a la Universitat de Barcelona a l'entorn de 1969

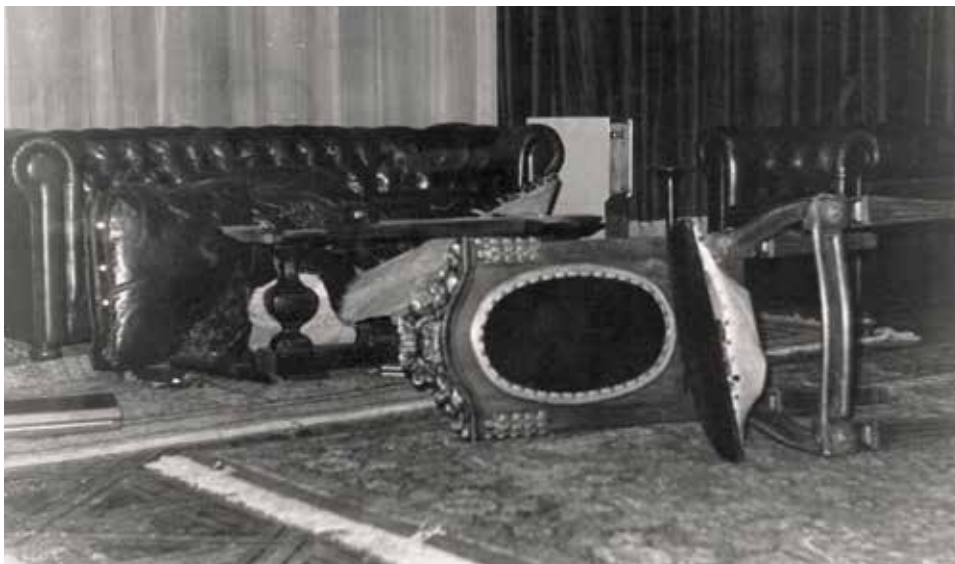

L'acció va provocar molta irritació entre el franquisme

diríem cançó d'autor va significar una alenada d'aire fresc i de catalanitat. Tots seguíem en Raimon, Llach o... Serrat... El 1968 Europa bullia, Va començar el famós maig francès. Aquell estiu les minses organitzacions polítiques catalanes de lluita anti feixista, van explotar. Del PSUC en va sortir el PCI, o el que després seria Bandera Roja⁵, dels felipes –FLP a Catalunya FOC⁶– van donar a la llum a una mena de grupuscles maoistes estranyíssims com el PCR o al PCP, i els CHECHO⁷s... el FNC⁸ es va trencar i es va fundar el PSAN⁹...

Vaig entrar a la universitat al curs 1968-69, la primera manifestació que vaig anar no entenia res de res deien i els organitzadors cridaven *Los estudiantes con los Obreros, la policía con los banqueros, Pim pam pum viva Mao tse tung, Pim pam pum muerte a Kosigin*, o allò de *Cuchillo cuchara que viva Che Guevara - Cuchara cuchillo fuera Carrillo*... un autèntic poema. Poc després de Nadal, si no l'erro, el 17 de gener de 1969, el món universitari va trontollar i tot va canviar... era al primer curs i ens van dir que seria una jornada de lluita i que hi havia dos llocs per anar. A la facultat d'Econòmiques on en Jordi Solé Tura feia una xerrada o a una assemblea al Paranimf de la Universitat de Barcelona. A la sortida de dret, quan anava cap a econòmiques, un (diguem-li X) després de preguntar-li on havia d'anar en va dir: Ramon a econòmiques fa una xerrada un revisionista, és millor anar a la Filosofia a la Central... Jo que no he estat mai un revisionista vaig anar a la Central.

Allà era com el maig francès tothom conten. Cridòria general, un treu una desentral i va obrir la sala del Paranimf, a sobre

Els estudiants van tirar el bust de Franco i una bandera espanyola per la finestra del rectorat

un tapis damascat van pintar-hi *Universidad para el Pueblo*, Cridòria, el míting i es un dir es va convertir en una mena de cridòria tumultuosa i es va dirigir cap al rectorat, i jo com a bon «primerizo» –primerenc els vaig seguir.

Els crits eren: *Dialogo no, Violencia si*, Un que no diré el seu nom anava pintant per les parets de la universitat *Fuera liberales*¹⁰ més cops de destrall. Era un company dels Jesuïtes de Casp. Va agafar el bust del franco i el tirà per la finestra¹¹, un que tampoc diré el nom amb mitja cara tapada com si volgués anar a un Salt de Plens cridava, marxeu els de Dret que l'Albadalejo ens coneix a tots..., com a bon estudiant de primer, amb els companys dels Jesuïtes de Casp i algun dels de Sarrià vaig entrar al despatx, els conserges havien alliberat al rector Albadalejo d'uns estudiants.... (per cert Manuel Albadalejo ens va veure a tot i mai no va denunciar a ningú)... dels despatx vaig veure que es va trencar una taula de vidre i una làmpada va caure a terra i ven poca cosa més, i de bandera roja penjada al pal de la bandera de la universitat res de res, fou un tros de cortina enganxada i prou... als qui varem entrar a dins del despatx del rector en prou feines varem ser una dotzena...

Aquell dia el franquisme va perdre definitivament la petita i mitjana burgesia «Il·lustrada» de Barcelona si es vol... ah! i durant tots els seixanta i bona part dels setanta tot, absolutament tot, es feia només en castellà. Els de Bandera Roja deien que el català era la *llengua de la burgesia* i que *los burgueses usan la senyera, para esconder los problemas del proletariado*¹². Aquesta és la meua opinió (millor visió) dels fets de les

acaballes dels anys 60. N'hi ha moltes altres, com també d'altres fets remarcables... però com que sóc fill (o millor hereu?) de 1968, sóc dels que creuen en la llibertat d'opinió i d'interpretació.

Notes

1. Ara es fan processons i seguicis religiosos sense capellans, com a Vilagranca del Penedès per Sant Felix, o enramades i catifes de flors per Corpus sense cap processó.
2. Moviment Socialista de Catalunya de Joan Raventós i Raimon Obiols.
3. Comissions Obreres, sempre controlades pels comunistes del PSUC
4. CREXELL, J., *La «manifestació» de capellans de 1966*, Barcelona, 2003.
5. El Bandera, coneguts per BR, van ser una de les forces més aticatalanistes que mai he vit i això que va ser fundada per Jordi Solé Tura.
6. Front Obrer de Catalunya.
7. Partido Comunista Proletario, Partido Comunista Revolucionario, i els Comitès de Huelga Obreros i Comises de Huelga Estudiantiles. I que consti que del FOC n'era en Pasqual Maragall i el Miquel Roca o això diuen...
8. Front Nacional de Catalunya.
9. Partit Socialista d'Alliberament Nacional dels Països Catalans... per pintar aquestes sigles es necessitaven molt temps i ... unes parets llarguíssimes...
10. El rector era Manuel Albadalejo aquí podeu consultar el seu currículum <https://web.ua.es/es/protocolo/documentos/eventos/honoris/albadalejo-garcia-manuel-2003/biografia-manuel-albadalejo.pdf> <https://web.ua.es/es/protocolo/documentos/eventos/honoris/albadalejo-garcia-manuel-2003/biografia-manuel-albadalejo.pdf>
11. *La Barcelona de los años 70 vista por Nazario y sus amigos*, El lago Ediciones, 2004 Reedició en 2010. aquí explico la meua versió dels fets, érem nomenats de 8 persones al despatx del senyor rector... *LOS 70 A DESTAJO: AJOBLANCO Y LIBERTAD* JOSE RIBAS, RBA Libros, 2007.
12. *Els assassins de Franco* Álvaro, F.M., Barcelona, 2005.

Ramon Felipó Oriol